

Rom 5, 9-10

9: Hvor meget mer skal vi da, etter at vi er rettfærdiggjort ved hans blod, ved ham bli frelst fra vreden. 10: For ble vi forlikt med Gud ved hans Sønnns død, da vi var fiender, skal vi så meget mer bli frelst ved hans liv, etter at vi er blitt forlikt.

Her har vi noen veldige ord (og nå bruker Rosenius så talende språk at det gjengis uten oversettelse) som "likasom med hävstångens* makt kunne bortvälta även de största stenar från de troendes hjärtan."

[* hävstången = en stang/stokk over et vippepunkt, som veier/velter bort store steiner - slik at en større kraft og arm/lengde på stokken, på den ene siden av vippepunktet, dermed får makten med steinen på den andre siden av vippepunktet.]

Guds kjærlighet til oss var så stor - mens vi ennå var syndere, uten forsoning, uten rettfærdiggjørelse, - at han, bare av sin egen kjærlighet, gav sin enbårne Sønn i døden for oss. Da, sier Ordet, skal vi meget mer bli frelst fra vreden, når vi nå er rettfærdiggjort ved hans blod. Dette er virkelig en mektig, klar og trøstefull sluttsats. Det er også akkurat den trøst alle troende har mest behov for. For det er dette spørsmålet som vekker mest bekymring hos alle våkne sjeler som kjenner på sin synd. De frykter at de på nytt skal ha vekket opp Guds vrede over seg, så han til slutt fordømmer dem.

Da er det jo en veldig trøst når Paulus tar opp slike forhold, og møter bekymringene med stor frimodighet ved å stille oss overfor dette spørsmålet: Bare ut fra sitt eget kjærlighets sinnelag har Gud, på et tidspunkt da vi stod uten noen forsoner og uten rettfærdighet, gitt sin enbårne, elskede Sønn til en blodig død for oss. Når Gud har gjort så mye for oss, er det da mulig at han nå, da vi er blitt rettfærdiggjort i hans Sønnns blod, skulle trekke tilbake denne nåden, og begynne å dømme og behandle oss etter vår fortjeneste, og etter loven? Hva skulle det da tjene til at han gav sin Sønn i døden for oss? Kristus sier: "For Gud sendte ikke sin Sønn til verden for å dømme verden, men for at verden skulle bli frelst ved ham". Det var jo dette som var Guds mening og råd, da han gav sin Sønn, at vi skulle frelses gjennom ham, og på den måten ikke mer dømmes etter loven, hvis vi tror på ham. Det er helt umulig at Gud nå skulle handle på en måte som er i total strid med kjærligheten i hans egen natur, og hans evige råd til frelse i Kristus. Det er bare den gamle løgneren som skyter sine piler, så slike tanker om Guds vrede oppstår i vårt eget hjerte. I Guds hjerte, derimot, er det en evig nåde over dem som har fått troen på hans Sønn.

Etter at vi er rettfærdiggjort ved hans blod. Det er ikke nok at Gud har elsket oss så høyt da vi ingen forsoning hadde, at han gav sitt liv for oss, og derfor ennå mindre kan ha trukket tilbake sin kjærlighet mot oss, når vi nå er forsonet. Her vil apostelen understreke at alle de som tror, nå står for Gud i et helt annet lys, nemlig som "rettfærdiggjort". Vi legger merke til at Paulus i disse versene stiller de to alternativene opp mot hverandre: "syndere" (v. 8) - og de som er "rettfærdiggjort" (v. 9). Det er med bakgrunn i dette motsetningsforholdet han bruker uttrykket "meget mer". Paulus sier at når Gud elsket oss så høyt mens vi var syndere, at han gav sin Sønn for oss, "hvor meget mer skal vi da ved ham bli frelst fra vreden, - når vi nå er blitt rettfærdiggjort ved hans blod".

På denne rettfærdiggjørelsen er det Paulus bygger alt det han forkynner i dette kapitlet, om de troendes salighet her i livet, og i evigheten. Vi ser hvordan han begynner v. 1: "Da vi nå er rettfærdiggjort av tro, har vi fred med Gud". Legg merke til dette! Paulus sier: "Vi er nå rettfærdiggjort

av tro". Skulle da ikke Gud elske oss nå, han som elsket oss "mens vi ennå var syndere", slik vi har hørt? Nå er vi jo rettferdiggjort, dvs. ikke lenger syndere, men overfor loven ustraffelige, fullkomne! Hvordan vi er blitt det? Paulus sier "vi er blitt rettferdiggjort ved Kristi blod".

For det første har dette ikke skjedd gjennom noen god gjerning, eller noe som helst vi har kunnet bidra med. For det andre: heller ikke bare gjennom en Guds mildhet, at han har mildnet noen av lovens krav. Nei, "ved Kristi blod" sier Paulus. "Uten at blod blir utgytt, blir ikke synd tilgitt" (Heb 9: 22). Her krevdes ikke noe mindre enn Guds Sønnns blod. Og når Paulus tidligere (v. 1) uttrykte det slik: "rettferdiggjort av tro", og nå formulerer det slik: "rettferdiggjort ved hans (Kristi) blod", så merker vi gjennom ordvalget at det ikke er selve troen som rettferdiggjør, men bare ved det troen lever på*: forsoningen i Kristi blod. Noe mindre strekker ikke til.

[* Guds visdom og omsorg for alle våre behov virker en stille beundring. Det gir seg til kjenne gjennom hvordan han har inngitt profetene og apostlene budskapet i Den Hellige Skrift. Det er ikke uten grunn Skriftens uttrykk om rettferdiggjørelsen veksler. Hver enkelt formulering har til hensikt å møte forskjellige, spesielle misforståelser av denne viktige læren. Så dypt i menneskehjertet sitter trangten etter egenrettferdighet, at når det må innse at Skriften ikke gir andre gjerninger den prisen at de rettferdiggjør oss, så vil man i alle fall det skal være selve troen som gjør at Gud for dens skyld forlater oss alle syndene og tilregner oss rettferdighet. Men resultatet er jo bare at når en så opplever at troen vakler, så har en ikke noe å tro på. Dette uttrykket i teksten vår: "rettferdiggjort ved hans blod", i tillegg til en masse liknende uttrykk, ja selve forsoningslæren i Skriften, har vi så fått for å møte, og veilede overfor en slik villfarelse. Men dette har vi talt mer om under kap. 4: 3.]

[På den andre side oppstår det av og til også villfarelser av motsatt art, når noen har fått den holdningen at vår rettferdiggjørelse skulle være helt og holdent uavhengig av troen, fordi den én gang for alle var gitt hele verden i Kristi død. De har altså konkludert med at da må alle som Kristus har utgytt sitt blod for, også bli frelst. Slik kastes de stakkars menneskene fra den ene villfarelsen til den andre, når de ikke i Herrens frykt gir akt på alle hans ord. Uttrykket "rettferdiggjort av tro" strir jo mot en slik villfarelse. Det gjør også hele Skriftens lære om omvendelse, om tro, gjenfødelse o. l. Troen er like nødvendig for vår rettferdiggjørelse som Kristi forsoningsoffer, men har en helt annen "funksjon". Kristi blod er løsepenge. Kristi lydighet i hele sitt liv og sin lidelse, er den egentlige rettferdigheten som gjelder for Gud. Det er evangeliets budskap om denne løsepenge som føder, og opprettholder troen (Heb 12: 2). Troen tar imot, og tar vare på/"oppbevarer" den dyrebare gaven. Gjennom troen ikles vi Kristi rettferdighet, så vi blir forenet med ham/født på nytt, og helliggjort. "Uten tro er det umulig å være til behag for Gud" (Heb 11).]

[En tredje villfarelse er denne: En innser, og vitner gjerne om at en blir rettferdiggjort bare ved troen på Kristi fullbragte verk. Men vissheten om at vi er blitt delaktige i dette fullbragte verk svinger hele tiden, avhengig av hvor vellykket eller mislykket vi er i vår kristelige aktivitet, vår bibellesning, vår tro, eller vår bønn. Denne villfarelsen finner vi ikke bare i den katolske kirken. Den forkynnes også i vår kirke, og den har en kime i hvert menneskehjerte. Mot denne villfarelsen strider Skriftens ord: "de blir rettferdiggjort uforskyldt (sv: egentlig "till skänks") av hans nåde" osv., og mange andre ord, f. eks. Ef 2: 8-9.]

[Slik har Ånden i Ordet villet forebygge alle villfarelsene. Men menneskehjertet vil alltid en annen vei, og lar seg ikke gjerne lede.]

Måtte ingen tillate seg den tanken om Guds fullkomne vesen, at han skulle kalle noe menneske rettferdig som ikke virkelig er det. Dvs. sette til side en eneste bokstav eller tøddele i sin hellige lov, og rettferdiggjøre et menneske uten at alt det loven krever var blitt fullkomment oppfylt for det mennesket. Nei, hans hellige lov og dommer er like urokkelige som hans kjærlighet. Disse ordene

"ved hans blod", gir oss en alvorlig påminnelse om hvor forferdelig et onde synden er, og om Guds ufravelige rettferdighet, som krevde soning i pakt med hans første dom: "når du eter av det, skal du visselig dø". Hvis ikke Kristus hadde utgytt sitt blod, og gått med det inn i det aller helligste, så hadde han ikke "funnet en evig forløsning" for synderne. "Sjelen er i blodet" (3Mos 17: 11). Kristi blod gjelder altså på lik linje med hans død som han fullbyrdet sitt forsoningsverk med. Derfor er det "Kristi blod" og "Lammets blod" som over alt i Skriften brukes som uttrykk for vår forsoning.

Når nå den store Stedfortrederen og Ypperstepresten slik har oppfylt alt for oss, fullkomment etter loven, så la oss fryde oss og gi ham æren! Det gjør vi ved at vi oppriktig tror og bekjenner at da er vi virkelig rettferdige overfor loven, - men igjen: ikke med noen innbilt eller oppdiktet rettferdighet, men med en fullkommenhet tilsvarende lovens krav, slik ordet "rettferdig" betyr. "Jesu Kristi, Guds Sønnns blod, rens oss fra all synd". De helliges rettferdighet omtales i Skriften som "rent og skinnende fint lin" som er "tvettet i Lammets blod". Og Kristus sier uttrykkelig: "Den som er badet, er jo helt ren".

Hvis vi slik ved Kristi blod virkelig er rettferdige, skulle ikke da hele Guds kjærlighet hvile over oss? Eller, hvorfor skulle Gud da ikke elske oss, han som, selv da vi var syndere, viste at han hadde en slik kjærlighet til oss som vi nå har hørt? Nå kan han elske oss uten at synden hindrer, fordi loven er oppfylt, og Guds krav etter hans guddommelige rettferdighet tilfredsstilt. Hvorfor skulle han ikke nå elske dem som han selv har rettferdiggjort? "Meget mer skal vi nå bli frelst fra vreden", slik at Gud ikke mer skal dømme oss etter loven.

Så kan nok hjertet mitt, i mine dager her på jorden, likevel bli skremt og uroet av trusler om Guds vrede. Da kommer det fra mitt vantro hjerte og fiendens gloende piler, som jeg må tåle. Men i Guds hjerte finnes ikke slike trusler, eller noen slik vrede. Der er det bare en evig og urokkelig nåde, kjærlighet og godhet over dem som tror på hans Sønn, selv når han hjemsøker våre synder med ris og plager. Nå er alt bare kjærlighet og nåde. Ingen fordømmende vrede mer - bare kjærlighet. Ingen forbannelse mer - bare velsignelse. Ingen død mer - bare liv og salighet. Hjelp oss, Gud, at vi må få en stadig sterkere tro på dette!

For ble vi forlikt med Gud ved hans Sønnns død, da vi var fiender, skal vi så meget mer bli frelst ved hans liv, etter at vi er blitt forlikt. Paulus' hjerte flyter over mens han fortsetter å utlegge samme trøstefulle sak som i verset foran. Her tales det om motsetninger. Den ene siden i motsetningsforholdet går på mennesket: vår tilstand før - og vår tilstand nå. Og videre: "vi var fiender" - "vi ble forlikt". Den andre siden av motsetningsforholdet gjelder Guds Sønn: "Ved hans død" ble vi forsonet med Gud. "Ved hans liv" blir vi frelst, bevart til evig liv.

"Forlikt med Gud - mens vi var fiender" -! Et virkelig trøsterikt budskap, uansett hvordan en måtte oppfatte ordet "fiender". Dette ordet har en tosidig betydning. Det kan bety at det er vi som er fiendtlige overfor Gud, slik vi finner det i kap. 8: 7 og Kol 1: 21, hvor Paulus taler om det kjødelige sinnelaget. Men det kan også bety at det er Guds vrede som hviler over oss, slik Paulus taler om i Ef 2: 3: "Vi var av naturen vredens barn". I begge disse betydningene er det klart at vi var Guds fiender. Men av det han setter opp som motsetning til "fiender", kan en se hvilken av disse betydningene han sikter til her. Motsetningen er: "vi ble forlikt" - "vi ble forsonet med Gud ved hans Sønnns død". Dette uttrykket: "vi ble forlikt", taler altså om det som skjedde i Kristi død, ved at "Gud ble nådig overfor den urett vi hadde gjort" (Heb 8: 12), ble tilfredsstilt gjennom blodet på hans kors. "Det var Gud som i Kristus forlikte verden med seg selv, så han ikke tilregner dem deres overtredelser" (2Kor 5: 19). Og ettersom uttrykket "vi ble forlikt" har denne betydningen, og utgjør motsetningen til tidligere "var fiender", så må dette ordet her betegne det samme som uforlikt. Og som uforlikte står vi under Guds

vrede, under "lovens forbannelse". Men alt mens vi var i det forholdet til Gud, ble vi forlikt/forsonet ved hans Sønnens død. Meget mer, sier apostelen, skal vi nå, når vi slik er forlikt, bli frelst ved hans liv.

"Vi ble forlikt med Gud ved hans Sønnens død". Dette er ord som krever dyp gjennomtenkning. Både for en elendig synder, om han skal komme til troen, - og for en troende kristen, for at han skal kunne forbli i troen, er det overmåte viktig at vi fatter hva det var som skjedde i Kristi død - og som alltid står fast og tilbys oss - enten vi er troende eller vantro -! Ved Kristi død ble nemlig alle menneskers synder utslettet. Da "forlikte Gud verden med seg selv", og ble nådig overfor den urett vi hadde gjort. Slik Skriften uttrykkelig lærer: "Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse ved at han ble en forbannelse for oss. For det står skrevet: Forbannet er hver den som henger på et tre" (Gal 3: 13).

Legg merke til når dette skjedde, at vi ble kjøpt fri fra lovens forbannelse! Apostelen sier det skjedde da Kristus hang på et tre. Det samme sa engelen til Daniel: "Sytti uker er tilmålt ditt folk og din hellige stad til å innelukke frafallet og til å forsegle synder og til å dekke over misgjerning og til å føre fram en evig rettferdighet og til å besegle syn og profet og til å salve et Aller-helligste" (sv: En gräns skall sättas för överträdelser, ock synderna få en ände, och missgärningen varda forsonad, och en evig rättferdighet framhevd) (Dan 9: 24). Dette skulle skje på en bestemt tid, når sytti uker var gått, når en Aller-helligste ble salvet.

Så er dette altså skjedd, fullstendig uavhengig av om vi er fromme eller ugudelige, troende eller vantro. Johannes sier det slik: "Han er en soning for våre synder, og det ikke bare for våre, men også for hele verdens" (1Joh 2: 2). Det samme ropte også døperen Johannes da han første gang fikk se Jesus: "Se der Guds lam, som bærer verdens synd". Dette skulle Kristus fullbyrde som et "lam"* gjennom sin død. Det samme sier altså også Paulus i det vi tidligere har sitert: "Det var Gud som i Kristus forlikte verden med seg selv, så han ikke tilregner dem deres overtredelser" osv. (2Kor 5: 19). Dette er altså forsoningen. Den skjedde i Kristi død, og gjelder derfor overfor Gud lenge før vår omvendelse og tro, - ja, gjelder for alle mennesker, også de som ikke tror, og de frafalne.

[* Uttrykket "Guds lam" refererer seg til Guds budskap gjennom Moses, om hvordan Israel skulle frelses/utfris fra Egypten (2Mos 12: 3-23). "Hver husfar skal ta seg ut et lam, ett lam for hvert hus". Lammets blod skulle strykes på dørstolpene og den øverste dørbjelken til de hus hvor de åt lammet. Og blodet skulle være tegnet, så Gud skulle gå dem forbi, når han gikk gjennom hele landet for å slå ihjel alt førstefødt. Budskapet til oss nå er at nå har Gud, vår far, tatt seg ut sitt lam, for hele sitt hus/hele verden. Derfor er blodet av dette lyteløse lam, Kristus, vår eneste frelse, vår forløsning fra trellelandet.]

Så gjenstår det bare at også synderen kommer tilbake, og lar seg forsones med Gud, slik Paulus tilføyer sistnevnte bibelsitat: "Så er vi da sendebud i Kristi sted, som om Gud selv formante ved oss. Vi ber i Kristi sted: La dere forlike med Gud!" Dette er den del av forsoningen som ennå gjenstår. Bare når dette budskapet berører synders hjerte, at Gud allerede er forsonet og ikke mer vil tilregne syndene, men rekker ut sin hånd full av nåde, til forsoning, - først da viker fiendskapen i synders hjerte. Da angrer han sin ondskap mot en så nådig Gud. Da kan han aldri nok få ønske og be om å få være i hans vennskap for evig. Og da er synderen i en nådestand som ikke kan rokkes gjennom noe som helst, så lenge han er forenet med Gud i troen, og ikke helt gir Gud opp og blir "to ganger død" (Jud 12). Men også den vedvarende nåden er det vår levende yppersteprest som bevirker. Paulus sier dette:

"Skal vi så meget mer bli frelst ved hans liv, etter at vi er blitt forlikt". Hvis vi er blitt forlikt ved hans død, da vi var fiender, så må det være mye mer sikkert at vi nå, når vi er forlikt, skal bli frelst til evig liv, gjennom/ved hans liv. Dette er også noe veldig trøstefullt. Det står fast at alt var fullkomment oppfylt for oss i Kristi død: Loven var oppfylt. All den straff vi fortjente for våre tidligere synder, og ennå daglig fortjener for våre synder, var sonet. I Kristi verk på jorden har vi en fullkommen rettferdighet innfor Gud. Men Skriften lærer at Kristus skal være en evig "yppersteprest etter Melkisedeks vis", at han "nå åpenbares for Guds åsyn for vår skyld", at han "alltid lever til å gå i forbønn for oss", osv. Dette behøves også for at vi skal bli bevart i samfunnet med Gud. Riktignok kan vi ikke på nytt komme under vreden på grunn av syndene våre, så lenge vi ved troen er ikledd den fullkomne rettferdigheten. Men det kunne likevel skje at det forderv som ennå henger ved oss, og våre åndelige fienders makt, kunne føre oss bort fra troen, hvis vi ikke fremdeles hadde en aktiv yppersteprest innfor Gud.

Yppersteprestens embete i den gamle pakt var ikke bare å bære fram offer for syndene. Han skulle også daglig forrette gudstjenesten med røkelse, bønner for folket, og ved å utsi velsignelsen. Denne "daglige gudstjeneste", der ypperstepresten stod innfor Gud på hele folkets vegne, i sitt skjønne skrud, skildrer hva vi har gjennom Kristi liv. Hans offer for syndene er båret fram "en gang for alle". Det som nå skjer er at han lever overfor Faderen i vårt sted. Daglig skjøtter han gudstjenesten "for vår skyld", ber for oss, og deler ut de åndelige gavenes velsignelse. Kristus sa til Peter: "Jeg ba for deg at din tro ikke måtte svikte". Når vi er svake og avmektige i kampene, forsømmer bønner og ikke våker som vi skal, når vår lydighet og troskap svikter, - da ville vi mange ganger falle i djevelens hender. Vi ville miste troens og Åndens liv, og dermed på nytt komme under vreden, - hvis ikke Kristus levde for Guds åsyn for vår skyld. Han er vår "talsmann hos Faderen" og virker fremdeles at Den Hellige Ånd kommer til oss, og hjelper oss i all vår skrøpeligheit. Han våker når vi ikke er våkne nok. Han er rettferdig og hellig for oss urettferdige og vanhellige.

Når jeg er skrøpelig, kald og svak,
forvirret av alt det øyet møter,
da har jeg en som natt og dag
i himmelen min gudstjenst' skjøtter,
som for Guds åsyn står for meg,
er både frelse, liv og vei.

Her i livet vil vi aldri riktig kunne fatte hvor mangfoldig den hjelp og bevarelse er, som vi har hatt gjennom alle farene i livet, fra denne levende trofaste, våkende yppersteprest og hyrde. Det vil vi først forstå, og fullkomment kunne tale om, når hele skaren av frelste sjeler fra alle verdenshjørner er samlet for Lammets trone, og hver eneste en av dem nå fatter, og taler om hva han har erfart om dette at "Vi blir frelst ved hans liv".